

Posudek na diplomovou práci Bc. Nikoly Hubálovské: Analýza pracovní neschopnosti v České republice: trendy a příčiny.

Vývoj pracovní neschopnosti v České republice nevykazoval v posledních dekadách jednoznačný trend a byl, do určité míry, ovlivňován změnami v legislativě. Předložená diplomová práce se zabývá studiem pracovní neschopnosti po roce 1993, jak ze strukturálního hlediska, tak i v rámci legislativních kontextů. Vychází zejména z dat zjišťovaných Českou správou sociálního zabezpečení, Českého statistického úřadu a také z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Cílem je analýza ukončených případů pracovní neschopnosti a dále hlubší specifikace tématu na základě dat VŠPS.

Jednotlivé kapitoly jsou postupně zaměřeny na datové zdroje, metodologii, legislativní rámce a vlastní rozbor zkoumané problematiky. Deskriptivní část vychází z průměrného procenta pracovní neschopnosti, ukončených případů pracovní neschopnosti na 100 000 pojištěných osob a průměrné délky pracovní neschopnosti. Diferenční pohled je orientován na studium příčin nemocí, na rozdíly z hlediska klasifikace zaměstnání a v regionálním členění. V poslední kapitole je pak uvedeno mezinárodní srovnání.

Diplomová práce je v rozsahu 96 číslovaných stran, vlastní text představuje 73 stran. Práce je logicky strukturovaná. V úvodu je specifikováno zaměření práce a uvedeny vstupní hypotézy. Následuje popis dat, použitých metod a legislativních rámců. Vzhledem ke skutečnosti, že pracovní neschopnost nepatří ke „klasickým“ demografickým tématům autorka správně, v části věnované popisu dat, podrobně rozvádí zdroje a jejich srovnatelnost. Užitečný je detailní přehled legislativních změn a jejich shrnutí do verbální tabulky. Vlastní rozbor problematiky pracovní neschopnosti má tři nestejně dlouhé části. Autorka logicky začíná s deskriptivními statistikami trendů, následuje hlubší pohled pomocí dat VŠPS a závěrem je uvedeno postavení ČR v mezinárodním měřítku. Deskriptivní statistiky ukázaly základní změny v trendech, a to i v kombinaci s příčinami MNK 10, podle věku a dalších diferenčních charakteristik, které jsou v práci podrobně specifikovány. Tato sekce je zpracována ve značně širí a upozornila na řadu zajímavých aspektů hodnocení pracovní neschopnosti. Komentáře jsou přiměřené a zahrnují vysvětlující kontexty. V další části jsou analyzována data z Výběrového šetření pracovních sil, která umožnila vytvořit multidimenzionální vzhled na zkoumanou problematiku pracovní neschopnosti. Na tomto místě je nejdříve popsána metodika šetření, vymezeny analyzované proměnné a uvedeny jejich deskriptivní charakteristiky. Následuje vícerozměrná analýza metodou binární logistické regrese. Metoda je správně aplikována a umožnila, vzhledem k provedené vícerozměrné standardizaci, zpřesnění výsledků uvedených v předchozí sekci. Závěry jsou správně interpretovány. Doplnující a významná je i poslední sekce věnovaná mezinárodnímu porovnání a specifikaci postavení České republiky, pokud jde o pracovní neschopnost.

Předložená diplomová práce Bc. Nikoly Hubálovské řeší aktuální problematiku pracovní neschopnosti, která obvykle není hlavním tématem demografického zkoumání. Autorka zpracovala toto téma kvalitně a v rozsáhlém měřítku. Práce byla rovněž časově náročná. Autorka dobře zvládla analytickou i kontextovou tvorbu. Vzhledem k nemalé šíři rozsahu se dopustila některých technických nepřesností, které jsou níže naznačeny. Tato skutečnost však nesnižuje kvalitu odvedené práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Str.11 Na straně poptávky dochází k omezování objemu peněz, které by jinak **vstoupili** na trh a v podobě tržeb přispěly k tvorbě a nárůstu HDP.

Str.26 nebo občanství **jiné** státu

Str.28 V období 2003–2013 se průměrný počet pojištěných (celkem) zvýšil o téměř **5000 tisíc**.
Jak se mohl tento počet o tolik zvýšit, když v roce 2017 jich bylo celkem 4 671 tisíc?

Str.28 Špatné značení os y, popis má být obráceně

Str.30 obr.3, chybný popis osy y, chybí na 100 000

Str.31 obr.4 chyba v popisu osy y, má být **průměrná** délka

Str.32 obr.5 dle intervalu **trvání**

Str.33 obr.6 se zdá být v rozporu s obr.5, protože při delší době trvání by index pro rok 2015 měl být větší než pro rok 2005, respektive mělo být lépe vysvětleno co je na obr.6.

Příloha I č. 1 Tab. Podíl pojištěných obyvatel na celkovém počtu Obyvatel, ČR, 1993

Název je chybný, má být podíl pojištěných na počtu osob ve věku 15-64 let (správně specifikováno pouze v textu na str.27). Proč je v nadpise 1993

Příloha č.3 v tabulce od roku 2014 špatný číselný formát